

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Pászli Imre ügyvéd által képviselt "A" I.r. és dr. Karczub Péter ügyvéd által képviselt "B" II.r. **felpereseknek** a dr. Szűcsné dr. Durgó Mária ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) **alperes** ellen a Zala Megyei Bíróság által 2007. évi március hó 12. napján meghozott 5.G.40.042/2006/16. számú ítélete ellen a felperesek részéről 17., 19. és 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperes részére 5.109.146 (ötmillió-egyszázkilencezer-egyszáznegyvenhat) Ft-ot, és ennek 2006.január 7.napjától a kifizetés napjáig járóan minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 2.000.000 (kettőmillió) Ft-ot és ezen összeg után 2006.március 10.napjától a kifizetés napjáig járóan minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Mellőzi az elsőfokú perköltség megfizetésére az I-II.r. felperest kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezéseket.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni az I.r. felperes részére összesen 300.000 (háromszázezer) Ft, a II.r. felperes részére összesen 240.000 (kettőszáznegyvenezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni összesen 433.000 (négy százharminchármezer) Ft feljegyzett kereseti és feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A megyei bíróság az ítéletében a felperesek keresetét elutasítva kötelezte az I.r. felperest az alperes javára 310.000,- forint, a II.r. felperest 120.000,- forint perköltség megfizetésére azzal, hogy a II.r. felperes az állam javára 120.000,- forint feljegyzett kereseti illetéket is köteles megfizetni, a további feljegyzett illetéket az állam viseli. Ítéletének indokolásában rögzítette, miszerint helyesen jártak el az alapperi bíróságok, amikor a Ptk.350.§. (2) bekezdése alapján az elhunyt "C" hozzátartozó kárigényét az I.r. alperessel szemben bírálták el, mivel az alperes és az I.r. felperes között fennálló tartós megbízási jogviszony ezt a lehetőséget megalapozta.

Abban a perben a jelen per alperese beavatkozóként vett részt - és nem alperesként - ezért az ítélet jogereje reá nem terjed ki, az alapügyben megállapított tényállás pedig jelen bíróságot az ügy eldöntése szempontjából nem köti. A perben megilleti az alperest a védekezés lehetősége, a bíróságnak pedig a bizonyítást le kellett folytatni és a jelen perben eljáró bíróságot a korábbi perben eljáró bíróságok jogi minősítése sem köti.

Az elévülési kifogással kapcsolatban rögzítette, hogy a felek közt fennálló szerződés alapján alperes helyett állt helyt az I.r. felperes, így az elévülés akkor kezdődött, amikor az I.r. felperes az elhunyt hozzátartozóinak jogerős ítélet alapján fizetett. Ez 2006. január 6. napja volt, a kereseti kérelem 2006. március 2-án került benyújtásra, ezért a keresetet érdemben kellett elbírálnia.

A kárigény fogalmának tisztázása körében kiemelte a megyei bíróság, hogy a P.20.163/2004.számú perben a felperesek saját jogukon érvényesítettek kártérítési igényt a hozzátartozó elvesztése miatt, mely olyan személyhez fűződő jogsérelem, amely a teljes az egészséges családban éléshez való jogok megsértését jelenti.

Rámutatott, hogy amennyiben az alperes szakmai szabályszegése abban állt, hogy "C" egészségét, testi épségét sértette, ez esetben a sértett részére keletkeztetett olyan nem vagyoni kárigényt, amelyet "C" személyesen érvényesíthetett volna és esetleges halála esetén e perbe hozzátartozói jogutódként léphettek volna be.

Amennyiben szakmai szabályszegés "C" életét veszélyeztette és meghalt, de a halálára nem a szakmai szabályszegéssel összefüggésben került sor, a hozzátartozókat okozati összefüggés hiányában kártérítés e címen nem illette volna meg.

Amennyiben a szakmai szabályszegéssel összefüggésben a sértett meghal, a hozzátartozói jogosulttá válnak az életminőségük romlása igazolása esetén nem vagyoni és vagyoni kártérítésre.

A fentiek miatt azt vizsgálta, hogy az alperes követett-e el olyan szakmai szabályszegést, ami "C" halálát eredményezte.

A bizonyítási eljárás adatai alapján rögzítette, hogy az alapperben eljáró "D" igazságügyi tüdőgyógyász szakértő és "E" igazságügyi orvosszakértő, valamint a perbeli szakvélemény is azt támasztotta alá, miszerint nem állapítható meg okozati összefüggés az alperes orvosai szakmai szabályszegése és "C" halála között, ezért a hozzátartozóit a gyász, fájdalom, a családban való élés lehetőségétől megfosztás miatt a nem vagyoni kártérítés nem illeti meg. "C" megbetegedése és halála sorsszerű volt, ezért a bv-intézet és a vele szerződéses viszonyban álló orvosok nem tartoznak kártérítési felelősséggel. Az egészség és testi épség sérelme olyan személyiségi jogsértés, amely személyesen a sértettet illeti, de hozzátartozói kárigényt, amely tipikus eredménykötelem, nem alapoz meg. Más lett volna a helyzet, ha a testi épség, egészség sérelme miatt "C" a pert még életében megindítja, s ebben az esetben hozzátartozói a perben jogutódként belépve jogszerűen igényelhetnék volna a "C"-t megilleti nem vagyoni kártérítést.

A fentiek alapján okozati összefüggés hiányában utasította el a bíróság a keresetet, így annak összecszerűségét nem vizsgálta.

Kiemelte, hogy az ügyben korábban eljáró bíróság hiába kötelezte az I.r. felperest a kár megtérítésére, mivel a bíróság megítélése szerint az elkövetett szakmai szabályszegés miatt az alperes nem lenne köteles hozzátartozói kárigény jogcímén helytállni, ezért a felmerült kárt sem köteles a megbízónak illetve a helyette teljesített biztosítónak megtéríteni.

Az ítélet elleni fellebbezésében az I.r. felperes annak megváltoztatását, leszállított keresetének való helyt adást kért.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet törvénytörő, mert a megyei bíróság az alapügyben hozott jogerős ítélet ténymegállapításait és jogi minősítését bírálta felül a felperes és az alapügyben szerepelt felperesi károsultak viszonyában azzal az indokkal, hogy az ott megállapított tényállás és jogi minősítés nem köti.

Ugyanakkor nem foglalkozott a felperes és a jelen per alperese közötti jogviszonnyal.

Az alapperben hozott ítélet nem hatott ki az alperesre, de az anyagi jogi felelősség miatt (Ptk.350.§.(2) bekezdés) továbbá, hogy az I.r. felperestől függetlenül végezhetett és végzett is perbeli cselekményeket, az alapperi ítélet indokolásában foglalt megállapításoktól eltérni nem lehet.

Tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság az alapítélet tényállási részét is: az I.r. felperessel szemben nem azért került sor kártérítés megítélésére mert néhai "C" fogvatartott elhalálozott, hanem azért, mert az alperesi orvosi kezelési mulasztások miatt elhalálozása korábban következett be, mint az a gondos, szakszerű kezelés mellett várható lett volna.

Az alperesi mulasztások miatt következett be "C" idő előtti elhalálozása, megfosztva őt élete meghosszabbodásának esélyétől és hozzátartozóinak a teljes családban éléshez fűződő személyes jogai sérültek ezáltal, ami az okozati összefüggés mellett a kártérítési felelősséget megalapozza.

A károkozás idején a felperes tartós megbízási jogviszonyban állt az alperessel, a vele szembeni keresetet a Ptk.350.§./4/ bekezdése folytán ún. visszkereseti jogra alapította az alperes szerződésszegése miatt.

II.r. felperes szintén az ítélet megváltoztatását, keresetének történő helyt adást kért. Kiemelte, hogy a jelen perben eljáró bíróság az indokolásában nem minősíthette volna a korábbi eljáró első- és másodfokú ítéletet, nem tehetette volna vizsgálat tárgyává a korábbi döntések helyességét.

Az alperes mint korábbi beavatkozó, érdemben vehetett részt a korábbi perben, nem teheti újra vizsgálat tárgyává a szakmai felelősségét, mivel a jogerős ítélet érdemi döntése őt is köti.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Álláspontja szerint a megyei bíróság helyesen alkalmazta a kártérítésre irányadó bizonyítási teher rendelkezéseit, mely szerint a károsultnak kell bizonyítani a jogellenes magatartást, a kár bekövetkezését, valamint a kettő közötti ok-okozati összefüggést. Helytállóan döntött a megyei bíróság, amikor a keresetet jogalap hiányában az ok-okozati összefüggés hiánya miatt elutasította.

Előadta az alperes, hogy a szakvélemények alapján teljesen egyértelmű, miszerint "C" élete a leggondosabb orvosi kezelés mellett sem volt menthető, az élet esetleges bizonytalan időtartamú meghosszabbodása az ezen

időtartam alatti életminőség viszont már "C" egészséghez és testi épséghez fűződő olyan személyes joga, amit csak személyesen érvényesíthetett volna, ami pedig azt is jelenti, hogy az ilyen jogok érvényesítésénél a jogutódlás kizárt.

Az alapperben hozott ítélet jogerős, mely véglegesen rendezi a hozzátartozók és a felperes közötti jogviszonyt. Jelen perben az I.r. felperesi kereset az alapperben elbírált jogviszonytól eltérő, a kereset jogalapja a Ptk.374.§. és a Ptk.318.§./1/ bekezdése szerinti megbízási szerződés megszegése miatti kártérítés, melyre a szerződésen kívüli kárfelelősség szabályai irányadók. A Ptk.350.§./4/ bekezdés pedig nem alkalmazható, hiszen a megtérítési igény a megbízót csak akkor illeti meg, ha a térítést kár bekövetkezése miatt a Ptk. szabályai szerint nyújtotta.

Az I.r. felperes által nyújtott térítés azonban nem tekinthető a Ptk. szabályai szerinti kártérítésnek, az alapperbeli ítélet végrehajtása nem azonos a Ptk. kárfelelősségi szabályaival.

A II.r. felperes keresete alapján nem állapítható meg az sem, hogy a felperések közötti biztosítási szerződés alapján a biztosító igényt tarthat-e az alperestől kártérítésre.

A fellebbezések alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a jelen perben a tényállást is tévesen állapította meg, de ezen felül jogi álláspontja is alapvetően téves.

Az úgynevezett „alapperben” (Zalaegerszegi Városi Bíróság P.20.163/2004, illetve Zala Megyei Bíróság 2.Pf.21.421/2005.) eljáró bíróságok nem "C" személyhez fűződő joga vonatkozásában hoztak döntést.

Ott a hozzátartozó felperések saját személyes jogukat érvényesítették és az ottani alperest, azaz a jelen per felperesét sem azért marasztalták kártérítés megfizetésére, mert a jelen per alperesének szabályszegésével okozati összefüggésben "C" halála bekövetkezett, hanem azért, mert ha időben, a tünetek jelentkezésekor a megfelelő tüdőgyógyászati kezelésben részesül, úgy reális esély mutatkozott volna az élet meghosszabbítására, életminősége javítására, azaz hosszabb ideig élhettek volna az ottani felperések a családban élés jogával.

Igaz ugyan nagy általánosságban, hogy a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve azokban megállapított tényállás nem köti (Pp.4.§. (1) bekezdés). Jelen esetben azonban nem erről van szó.

Az úgynevezett „alapperben” beavatkozóként vett részt a jelen per alperese. Az alapperi döntés - részletes bizonyítás lefolytatása után - éppen a jelen per alperesének - ottani beavatkozónak - a megállapított jogellenes magatartásán alapult.

A jelen per alperese - mint ottani beavatkozó - magatartását az alapperi ítéletek elbírálták, azt jogellenesnek minősítették, megállapítva, hogy a jelen per alperesének jogellenes magatartása okozati összefüggésben állt az ottani felpereseket ért kárral. Az ottani ítéletek jogereje tehát a beavatkozóra - a jelen per alperesére - a vizsgált körben kihat. A Ptk.350.§. (1) bekezdése alapján az ottani felperesek kárigényüket a felperes mint megbízó helyett, akár közvetlenül a jelen per alperesével, mint megbízottal szemben is érvényesíthették volna. A jelen per alperese ott úgynevezett önálló beavatkozónak minősül, akit - csekély kivétellel - szinte a fél jogállása illet meg: akár önálló fellebbezéssel élhetett volna az ítélet ellen akkor is, ha azt a jelen per I.r. felperese - ottani alperes - nem fellebbezte volna meg. Cselekményei akkor is hatályosak, ha azok eltértek volna az ottani alperes cselekményeitől. (Pp.57.§./1/ bekezdés II.fordulat)

A jelen perben az I. és II.r. felperesek un. regresszív megtérítési igényét kellett elbírálni a Ptk.350.§./4/ bekezdésére illetve a Ptk.558.§./1/ bekezdésére alapítottnak, - megbízó és megbízott közötti jogviszonyban - illetve a felelősségbiztosítási szerződés alapján.

Ténykérdés, hogy jogerős ítélet kötelezte a jelen per I.r. felperesét pénz megfizetésére (kártérítés jogcímén), azonban a fizetés (teljesítés) tényével az I.r. felperest kár érte, méghozzá az alapperi döntések szerint - de a jelen perben (egyébként szükségtelenül) beszerezett szakvélemény alapján is - a jelen perbeli alperesi jogellenes magatartással okozati összefüggésben. Az összepszerűségében igazolt és egyébként nem vitatott mértékű megtérítési igénye az alperessel szemben tehát a Ptk. 350.§. (4) bekezdés utolsó fordulata alapján alapos.

II.r. felperes pedig mint az I.r. felperes felelősségbiztosítója igazoltan tett fizetést az I.r. felperes helyett közvetlenül a károsultak felé, ezért a Ptk.558.§. (1) bekezdése szerinti törvényi engedmény folytán érvényesített igénye a fentiek szerint szintén alapos.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253.§. (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a mindkét fokon pervesztes

alperest a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek jogi képviseleti díjból álló perköltséget, valamint a Pp. 78.§. (1) bekezdése és 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§. (2) bekezdése alapján a feljegyzett kereseti és fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Győr, 2008. évi április hó 17. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró